

PROFIL BIZANTIN

*Princesa tristă bizantină
Privește din icoană blind.
Din bucle negre ce se 'nclină
Pe timplele de ceară fină
Răsare-o roză 'suspînînd.*

*Pe buze de garoafă pală
Poartă surîsul resemnat,
Iar din privirea-i monahală
Melancolia dă năvală
Pe chipu 'n ceară modelat.*

*Princesa tristă bizantină
Este mireasa lui Christos:
Pe mantia albă de regină
Icoana purure virgină
Lucește în fildeşul sticlos.*

*În umbra grea de monastire
Din gîne lungi încet suspînă
Îndepărtata ei iubire:
De-un veac și-asteaptă blindul mire
Princesa tristă bizantină...*

D. KARR.

Circumstanțe atenuante.

Așa cum e: mic de statură, uscat la față, cu favoriți și îmbrăcat curățel, d-l Tănase Vorbălungă e tare ocupat, — nu'și mai găsește capul de ocupat ce e. De dimineață, de cînd se scoală și pînă pe la nouă și jumătate, citește și dă «consultări», apoi pleacă la judecătorie, vorbește, «pledează», se sfădește, «consultă», combină diferite planuri juridice, politice sau sociale, se dă'n vorbă cu orî-cine și 'n orî-ce chestie, — ne mai pomenit

de vrednic e d-l. Tănase: e «apărător» și chiar «promotor» al unui congres al apărătorilor, congres care său s'a ținut, său nu se va mai ține.

Se laudă că «face treabă», căci are trecere, «avînd pe mulți în palmă», și ar fi de sigur omul cel mai îndatoritor din lume, cinstit și de cuvînt în toate, dacă nu l-ar prea lua gura pe dinainte. În momente de-acestea nimic nu'l poate face să se rețină; nici-un obstacol nu împiedică circulația cerebralității sale (sic!) Ceia-ce-i cu neputința la alții, la el e un bagatel.

O afacere încurcată, pe care nici n'ar putea-o «introduce» măcar, dînsul o «rezolvă» cu o ușurință admirabilă. Și apoi, mai e ceva: d-l Tănase zice că'i prieten cu toată lumea, — nu vrea să facă nici de cum restricție. Dumniului îi zice cu glas tare (dumitale, client) că are cunoștința d-lui președinte al tribunalului, secția fără număr; îl cunoaște foarte bine pe d-l Cutare, membru de la Curtea de Apel său pe Cutărică de la Casație... O, ce prieten bun e el cu ei! Stă la masă cu ei, discută jurisprudența stabilită, pun bazele unei noi jurisprudențe... cîte și mai cîte! Atîtea îi spune d-l apărător Tănase, în cît îi vine să'l pupi de bucurie că'ți câștigă procesul lesne.

D-l Tănase s'a născut în strada Belizarie, suburbia Marmizon, din părinți vrednici. Cînd a ajuns în vîrstă de șasesprezece ani, după încă vre-o patru luni de umblet fără stăpîn și rost, tînărul Tănase s'a pomenit umflat de urechi de tătînă-său și dus cu nepus-'n masă la judecătorie. Că, Dumnezeu să'l ierte, pă răposatul l'fime Crețu, era om de ispravă și copiii înaintea lui n'aveau trecere.

Băiatul, îndurerat peste măsură de purtarea fără nume a tatălui său, merge 'n neștire, nepricipînd ce are să iasă, dacă va fi dus la judecătorie. Nu făcuse nici-un rău, nu bătuse pe nimeni, nu

furase nimic și tată-său îl ducea la judecătorie !!

Mare'ı fu mirarea lui Tănase cînd, intrînd în «birourile» judecătoriei, un domn prost îmbrăcat, bătrîn și cu nasul roșu, îl întîmpină prietenos, îi strînsese mîna, îi vorbi încetîșor și începu să-l învețe ce slujbă are de îndeplinit, cu atîta blîndețe, în cît Tănase uită alaiul, cu care fusese adus, și învătă «de dușcă» toate chițibușurile și datoriile de «scriitor».

Cuminte băiat mai era : nici chip să-l poată a trage alții la chefură și ștrêngării ; Tănase «concepuse» de pe atunci un plan formidabil : să «devină» apărător. În capul său încă de pe atunci instituția «apărătorilor» era mănoasă, onorabilă și cu perspective sigure de a trage pe sloară pe toți clienții.

Le-a făcut pe toate băiatul : a fost spiritos și vrednic !

Să nu credeți însă că n'a avut și el un cusur, unul numai, mic, mic de tot, ca orîce om pe lumea aceasta : a iubit pe fata judecătorului de pace și era să mînînce o trînteală, de la care l-a scăpat numai neîntrecuta sa putere și pricepere de a vorbi mult, mult, dar așa de mult, pînă să i se nască și porecla Vorbă-lungă, precum avurăm onoare de-a vi' înfățișa domniilor-voastre.

Ajuns «apărător» mai cu vază și cu prietenă, d-l Tănase Crețu s'a mutat din str. Belizarie, din casele părintești, și a trecut în str. Francmasoni, într'un «apartament», pentru care plătea șapte sute lei anual.

Proprietarul caselor stătea în fund, în niște odăițe scunde, însă foarte curate și mai ales înfrumusețate c'un vino'ncoace teribil : d-l Ghițescu avea pe Sofi, o «superbă» mîndruță cu ochii albaștri și păr bălău.

Dar, mă rog, nu vă grăbiți să calomniați cumva pe d. «apărător» Crețu său pe d-șoara în chestiune, nu, căci d-l Tănase era foarte ocupat cu tot soiul de afaceri și «consultații», iar d-șoara Sofi Ghițescu era foarte amoretată de tînărul Vasilescu, funcționar la regie.

D-l Tănase se bucura numai de faptul că fata era frumoasă și dorîa tinerilor logodiți să aibă în căsnicie toate fericirile, ceși pot închipui. Mai mult, orîce gînd trebuie să se piardă din cugetul d-voastră : d-șoara Ghițescu l-a chemat pe d-l Tănase Vorbă-lungă la logodnă, și fiind-că tînărul Vasilescu n'avea părinți, n'avea rude, n'avea

prietenă, n'avea pe nimeni pe lumea aceasta de cît pe mult-iubita sa Sofi, d-l Ghițescu l'a rugat pe d-l Tănase să primească a fi martor mirelui.

D-l Tănase a primit mulțumit propunerea, și-a comandat un rînd de haine în rate în Lipscani și s'a pregătit pentru ziua cea mare cu o grijă rară.

Dar daraverile, procesele, consultațiile nu'i dădură răgaz să se bucure în tihnă de ziua solemnă, cînd va simți atîta plăcere : va conduce mireasa la biroul oficerului stărei civile, va vorbi cu glas grav, va iscăli cu floare în registru, va tuși puțin șiși va încheia nasturiil la redingotă, rotînd o privire trufașă asupra tuturor... ce impresie neștearsă va rămîne în inima sa și'n inimile tuturor asistenților!...

Triumfător se uita în oglindă, își făcea mustața șiși zîmbea cu o cochetărie de damă respectabilă, muncită de remușcările și fericirea primului amor necinstit. Un «client» sună clopoțelul cu o vervă de'l făcu pe d-l Tănase să sară dintr'o dată tocmai la ușă :

— Mă rog, mă rog, poftim ! Sîntem aici ! Ce voiți ?

Un domn, legat pe sub fălci, galben la față, intră sfios.

— Bună ziua d-le apărător !

— Bonjour, Domnule, cu ce vă pot servi ?

— Va!, domnule, am primit niște palme de la o canalie de femeie și vreaș s'o dau în judecată, vreaș să mă răsbun...

— Hm, hm ! Cred, cred ! Pricep delicateța de sentiment a dumnia-voastră, ați fost în față unei dame, și orîce cît de brutal, de barbar s'a purtat ea cu dumneavoastră, totuși, d-ta, bărbat în care vibrează încă respectul și sentimentul pronunțat de stimă al femeii, n'ați putut proceda la fel cu Domnia-sa, «Dama agresoare», și ați preferit mai de grabă să puneți în practică morala lui Christ. Drept trebuie să'ți spun, domnule, de la început, aceste sentimente ale Domniei-tale te onorează cum nu se mai poate, mi-am făcut o idee despre d-ta cum nu se mai poate de bună.

— Da, d-nule, cred cele ce spuneți d-voastră însă uitați-vă canaliala a avut o labă așa de puternică în cît mi-a scos din țîțînă fălciorii și o măsea s'a strămutat din locul ei.

— O, aceasta e ne mai pomenit ! S'o dai în judecată, domnule, s'o învățăm minte pe femeie ce'nsemnează să se menție în limitele drepturi-

lor sale! S'o respectăm, da! Dar pînă aici!! S'o iubim, da! cu tot sentimentul de care sîntem capabili, dar pînă aici! Cînd trece hotarul legea ne ocrotește, mergem la judecătorie....

Cientul a primit prețul, cerut de d. apărător, inoiala a rămas definitivă, și după cîte-va strîngerii de mînă cordiale s'a u despărțit, d-l Tănăsă jurînd că va depune un devotament uimitor în susținerea cauzei. Căci, toate ca toate și toate bune, dar trebuie să mai știți ceva: d-l Vorbălungă pune prea multă pasiune în apărarea împricinaiților, asta'î defectul lui.

Toată ziua s'a gîndit la *pledoaria* sa, ceva fain, rar de tot, seara, așa pe gînduri eși pe-afară ca să poată mai bine cugeta; noaptea era plăcută, aerul călduț, stele pe cer sumedenie și un tainic susur printre crăcile pomilor. D-l avocat s'abātu în grădiniță. Cînd ajunse la colțul de din dos al casei auzi ceva.....niște șoapte par'că. Da, da! deosibește bine două capete la gard: e Sofi, și-un tînăr!.. iar tînărul nu prea semăna cu logodnicul.

Ce-are a-face! Destul că șoaptele de dragoste ajungeau pînă la urechile lui și, ceva mai cu moț încă: sgomotul unei sărutări înlocate.

— A, bravo! asta'mî plăcu, gîndi Tănase și numai așa de o încercare, se puse lîngă gard ca să'l vadă ei.

— Să vedem, nu le-o fi rușine?..

Așî, tinerii își căutaî de vorbă și vorba lor era foarte pasionată; tînărul tot învinuia pe domnișoara Sofi că'l trădează, că nu'l iubește,— pînă ce, în definitiv, îi spuse o vorbă grea:

— Ești o înșelătoare, cum sînteți voi toate, femeile; noi ne rupem inimele, ne topim de dorul vostru și voi!..

— Care-va-să-zică, reflectă d-l avocat, *el* nu'î logodnicul, e a două persoană, e *alt-cineva*?! Pechi neicuță!... și pocni ștregărește din limbă, închizînd ochiul stîng cu șiretenie.

— Da, ești o nesimțitoare, o criminală, căci mi-ai călcat inima, 'mi-ai ucis'o, pot zice; te mă riți... s'auzi iarășî glasul dramatic.

— Tacî, tacî, nu vorbi așa, mă omorî, — răs-punse glasul plîngător al fetei; numai pe tine te iubesc, numai pe tine te am în lume, a ta sînt dar nu se poate să nu mă mărit acum; mai tîrziu, peste o lună două, poate și mai curînd, te voiî strînge, ah! iubite, din nou la sînul meu!...

Tînăra cuprinse capul amantului său între mîni,

și, apropiindu'și buzele de fața lui, începu să'l sărute, suspinînd des, plîngînd....

Ingrozit de-acest secret, d-l avocat părăsi grădina și dădu năbusna în casă să se culce, ne mai putînd gîndi la nimic.

Chiar în ziua solemnă a cununărei civile a d-șoarei Sofi Ghițescu cu d-l George Vasilescu, — dimineața, — d-l apărător fu silit să se îndepărteze de la plăcerile de peste zi ale frumosului său triumf, căci trebui să primească o clientă.

— Bonjour, d-le Tănase.

— Bonjour!

— Mă recomand Jeana Mustachez.

— Imî pare bine de cunoștință.

— Nu mai puțin!

D-l Tănase era să mai zică: sînt încîntat, — dar să opri aici; schimbă vorba:

— Cu ce vă pot servi?

— Ia, o afacere scandalosă aproape;... adică, nu aproape, căci a fost scandalosă cu vîrl și îndesat.

— S'auzim.

Și doamna povesti, cum un individ oare-care 'i-a propus la șosea un chef, așa fără nici-un fason, rîzîndu'și de dînsa, luînd'o de braț și făcînd-o de ocară, decî, în văzul lumel întregî. Nu se mulțumi cu atît, mă și călcă pe pantof. Ce era să fac, spuneți'mî?

I-am tras două palme și am scăpat de el, apărata fiind de trecători.

— Și... zise d-l apărător nerăbdător.

— Am auzit că mitocanul m'a dat în judecată și așî vrea să fac apel la cunoștințele d-voastră, la talentul d-voastră ca să'mî veniți în ajutor. Ar fi o rușine pentru mine să mă compromit așa un individ...

— Poate vă cunoștea, intrerupse d-l Tănase...

— Dați'mî voe, d-le Crețu, pardon; eü nu's de-alea să mă compromit c'un ăla ca el, cu orî-ce trecător, care 'mi-o propune un chef undeva. Fiți bunî, nu mă confundați, faceți o mică diferență...

Mă veți apăra?!.. Vă voiî fi vecinic recunoscătoare!!..

Glasul ei se făcea tot mai dulce și totuși. Tănăsă nu răspundea nimic; te pomenești că 'n clipele acelea îi venise poftă să simtă remușcări!..

O — o — o!!

Ea reîncepu:

-- Știți... doamna face din ochiul stîng cu

sub-înțeles... Deal cu deal s'ajunge, da-de-cum noi, oamenii!?

Bietul Tănase, învins, închise ochii amîndoi, în prada unei violente emoții...

În fine, învoiala făcîndu-se, doamna Mustachez plecă, luînd cu dînsa și inima apărătorului, lă-sîndu'l foarte gînditor.

Așa de multe gînduri îl năpădiră pe d-l Tănase, în cît nici nu mai eși prin oraș:

— Grea dilemă, își zicea, plimbîndu-se cu pași mari prin «biuroul» său. La grea încercare sint pus! Să reluz pe unul, nu se poate, de oare-ce i-am și luat arvună; să o trag pe sfoară pe dînsa, nu se poate: cu damele trebuie să ne purtăm totdeauna omenește. Ce'i de făcut?

Grea era problema și d-l Tănase se plimba și mai repede prin odaie, cu pași încă și mai mari, — dar tocmai într'un tîrziu eși la capăt: să apere și pe unul și pe celalalt, cum s'o putea mai bine.

.... În timpul acesta trăsuri alergau goana în toate părțile, aducînd pe invitații la «ceremonie», ducînd vești iute la croitorii, la modiste, la «parlumeur», la toți, cari aveau o legătură cît de mică cu o nuntă ca a domnișoarei Sofi, fată bogată, «distinsă» în toată suburbia Marmizon, că nu de alt era să fie dînsa iubită de-un funcționar ca G. Vasilescu, 200 leișori pe lună. Tata socru se cam chefuisse, mireasa se plictisia 'n așteptarea prea mult doritului ceas 3 post meridiane, cucoana soacră «devenise nervoasă» și mirele era sătul, ba prea sătul de-atîta zarvă.

Bine 'nțeles că și d-l Tănase luă parte prietenește la toate aceste sentimente, ce aveau să se contopească peste cîteva ceasuri într'o adîncă și neuitată plăcere. Domnul apărător se tot uita din cînd în cînd pe fereastră, mai chema servitorul să'i dea o poruncă ne însemnată; își cerceta hainele cu de-amănuntul, se uita în oglindă, se gîndia la cucoana mireasă, se gîndia și la ceremonia de la primărie, dar toate erau zadarnice: nimeni și nimic nu l-ar fi putut răpi de la «consultația» sa dragă, care îl amenința s'ajungă un întreg, adevărat și încălțat proces de conștiință.

— Ce interesant caz! E admirabil! Eă-însuși voiți fi admirabili! Trebuie tact, pricepere, mînuire neobișnuită de atitudine, vorbă, gest; o privire, o mișcare a corpului, o mișcare din mînă și elocuența argumentărei să încremenească pe judecător, nu alta. Ah, ce caz interesant!...

Și d-l apărător se așeză la biroul său, își trecu mîna peste frunte alinînd-o preocupat, mîndru că'i chemat să descurce o «problemă profundă». Sună să'i aducă mîncarea; dar, măcar că de dimineață nu îmbucase nimic, d'abia gustă două trei linguri de supă și mestecă alene un antricot suptire. Bău un mic pahar de vin și se lungi pe canapea.

De bună seamă, procesul acesta ajunsese o pacoste: îi fura odihna, îi fura plăcerea cu totul rară, ce crezuse că are să simtă la cununarea d-șoarei Sofi, fiica bunului său amic Ghițescu. Mîntea-i era stăpînită de el, numai de el, de procesul, ce avea să se înfățișeze întîia oară d'abia peste douăzeci de zile, dar care de pe-acum îl amenința pe el, avocatul împričinaților, cu grijă și groază.

— Ce anume să fac să scap bine din încurătură? Ea... și, zicînd ea, d-l Tănase se încruntă: era atît de multă vreme de cînd inimioara lui nu mai palpitate pentru o femeie, orî-care ar fi fost ea!!

— Se poate să ceară o femeie tînără, frumoasă, elegantă, ajutor de la mine și eă să o refuz, să nu'i fac nimic, să nu 'ncerc toate mijloacele ca s'o scap?! Se poate!? O nu, nu mî-ăși lerta această nedelicateță către sexul slab toată viața mea! O femeie tînără, elegantă, frumoasă!.. Ah nu, nu se poate, trebuie să'i fac tot...

Tresări.

— Dar el, el? Ce'i de vină el în încurcala aceasta a mea? El, clientul de bună credință, încrezător în singurul meu succes, el, care mî-a și dat jumătate de bani înainte, el cum să rămîna? Să rămîna bătut?!... Cum? să achite pe aceia, care l-a bătut în fața opiniei publice?... căci faptul nu se poate tăgădui și ar fi o copilărie, o nehibzuiță încercarea; faptul e clar ca lumina zilei de vară: una și cu una fac două, alt nimic.

Iar începu să se plimbe d-l apărător neliniștit prin odaie. Urmîndu'și raționamentul, observă lămurit că atunci imediata urmare ar fi să îngreueze situația d-nei Mustachez, va-să-zică să mijlocească la judecătoria s'o condamne pe ea.

— Ah, nu! nu se poate: o damă condamnată, rușinată, într'o afacere așa de neplăcută!.. Ce să fac, cum s'o întorc, ca să ies și eă și afacerea admirabil!! că de'mpăcat nici nu mai poate fi vorba, e lucru decis odată pentru tot-deauna: lupta e la cuțite.

Ah! mă doare capul, sînt amețit, m'am încurcat de nu mai sînt în stare să leg două!...

D-l Ghițescu, par'c'ar fi fost trimes de duhul sfînt, veni să'l trezească din gîndurile'î pîrdalnice și-amețitoare:

— Haide, prietene, bunul meu prieten Crețu, eșii gata? că nunta'î mai gata și-acuși plecăm la primărie; numai să vie fata de la modistă pentru a «aranja» o floare la pălăria nunei.

— Nu, scuză-mă dragă, nu sînt gata, dar într'un moment mă îmbrac... Și d-l Tănase se învîrtea în colo și în coace uluit ca după beție, negăsindu'și pacheștele. mînușile și sticluța cu parfum...

— Mă cam doare capul, nu știu ce am. Se vede că n'am dormit bine astă noapte; ah, da, chiar am visat o sumedenie de prăpăstii... multe... nici nu le mai țin minte, s'aũ lăcut talmeș-balmeș în capul meu.

— Te'î fi uitat la fereastră cînd te-ai trezit!

— Se poate!... îmi dai voe puțin... și, intrînd în odaia cea-altă, strigă:

— Marișo, Marișo!

Marișo veni; căută pacheștele și cele ce'î lipseau lui d-l Tănase ca să fie gătit cum se cade. Cînd fu gata, d-l Ghițescu îl privi zîmbitor și, bătîndu'l pe umărul drept îi zise:

— Pe onoarea mea, de-aș mai avea o fată, d-tale și-aș da-o! Fie nene că ești fercheș!!

Domnul apărător moțai din cap și, îmbumbîndu-și mînușile, eși afară după d-l Ghițescu.

În cîte-va minute toți se gătiseră, împopoțonaseră, care și cum îi era gustul și îi permitea punga. Trăsurile erau înșirate pe stradă pînă la poarta lui tata socru. După mică urări de noroc și fericire, se urcară toți în trăsură după datină: mireasa cu nuna înainte, apoi mirele și nunul; după ei socrii și toată polatia. Toți din Francmasoni pîndiau pe la porți și printre garduri, iar unele fete nu se putură ținea de-a nu arunca niște vorbe rele despre *Cucoana mireasa!*

Prin Popa-Tatu, cînd trăsurile mîndre se țineau lanț, iată că d-l Tănase zărește pe înpricinata sa Jeana Mustachez. O uitase! Și de odată se cutremură tot, îngrozit că o uitase. Toate gîndurile de mai înainte îl apucară din nou și din nou ameți, se ului, nu mai știu de nimic pîna ce ajunsese la Primărie. După puțină așteptare, Oficerul stărei civile sosi și nunta «luă loc» în jurul

unei mese, mirii la mijloc cu nuni de ambele laturi.

Se începu ceremonia plicticoasă: cetirea codicelui.

D-l Tănase se furișă într'un colț, apucat iarăși de gînduri:

— Ce să fac să n'o condamne, cum s'o scap?!

Și în timp ce dînsul se necăjia, făcea fețe-fețe de supărare că nu se purtase de fel fercheș, cum s'ar fi căzut și cum s'asteptase de la el chiar amicul Ghițescu, — cei din primărie băgară de seamă că'î turburat: îl examinează cu de-amănuntul, însemnînd schimbările feței, gesturile mînei, căci d-nu Tănase, în prada gîndurilor sale, se strîmba de tot și da din mîni desperat.

După multă trudă, începu să suridă, — era aproape de deslegarea problemei.

— Ce bine ar fi! Și voi face-o! Voi pleda pentru dînsul, dar nu voi ti aspru... Da, da, nu trebuie să fiu aspru! Ba, ceva mai mult o să cer circumstanțe atenuante. Ah, circumstanțe atenuante! Ce bine'î că m'î-a venit în gînd!... Și, cuprins de mulțumire, fața d-lui Tănase se ilumină.

Tocmai isprăvise cu cetitul d-l Oficer al stărei civile; începu ascultarea părinților și a martorilor; ajungînd la d-l Tănase îl întrebă.

— Mă rog, d-le Crețu, cunoașteți pe domnișoara Soli Ghițescu?

D-l Tănase tresări; i se păru că judecătorul i-a dat cuvîntul pe neașteptate, își perdu cum-pătul, șirul acuzării și apărării, căci îngăimă cu sială:

— Da, — da!... Cum nu!! Domnișoara Ghițescu-O-da! domnișoara... Cu circumstanțe atenuante.

Ștergîndu'și fruntea de sudoare, afirmă din nou, de astă dată cu deplină convingere:

— Domnișoara Soli Ghițescu, — da, fica amicului meu d-l Ghițescu, dar, vă rog, cu oare-carî circumstanțe atenuante!!!

Domnul Ghițescu rămase mut; cucoana soacră plesni de ciudă că nu'î la largul ei să'î poată trage o ocară să ridă de el și cîniț; mirele se uita nedumerit, iar cucoana mireasa mai avu putere să se rușineze de cinizmul lui d-l Tănase.

Oficerul stărei civile văzu toate și, înțelegînd drăcia, se puse pe rîs, funcționarii tot așa, iar nuntașii fîsticiți de așa ceremonie, plecară murmurînd...

Cu toate acestea, cred că și d-voastră veți zice

că nici-odată în viața sa de «apărător de procese» d-l Tănase Crețu, poreclit Vorbă-lungă, n'a invocat mai cu temei «Circumstanțe atenuante»!

I. D. MANOLACHE.

LUME ȘI POET ...

Plîns și rîs e viața'ntreagă; dureroasă comedie,
Cu artiști fără de pîne și asistenți îmbelșugați,
Cari privesc în desfătare jalea celor desperați,
Nepăsîndu-le că alții se sfîrșesc în sărăcie...

Rîd bogați de văd săracii, frați ai lor în obîrșie.
Cum plîng soarta lor amară și se vaietă 'ndurerați,
Rîd că pot vedea durerea fericirii și săturați,
De prisosul mulțumirii ce trezește veselie....

Cald apostol al simțirii cătră lumea 'nvărată,
Numai biet poetul cîntă suferința ne'ndurată,
Care apasă inimii bune și ocolește pe cei răi...

Cîntă inspirat și dulce ful blînd al suferinții
Evocînd în vers și 'n lacrimi acea lume a neființe
Unde nu'î nici o durere, nu-'s a plîngerilor văi....

Cluj.

IOAN SCURTU.

L O R I

Doarme Lori. Trandafirii
Ning deasupra-î flori puse
Iar pe ochi, în calmul serii,
O sărută lin zefirii.

Fluturii cu aripi lunecoase
Vin spre ea scriînd spirale
Și se prind în părul-i moale
Păr cu fire de mătase.

Doarme Lori; în buchete
Dorm în jurul-i și camelii;
Numai trilul filomelii
O vrăjește din boschete

Și scatii pudrați cu aur
Bat drăguți din aripioare
Pe cînd în amurg de soare
Strălucesc cu un tezaur

Clopoțel, miosotise
Crini candidi cu fața 'nvoaltă,
Și o dalie înaltă
Și dantele de narcise.

... Se exală dulci balsamuri
De pe forme decoltate
Curg fiori de voluptate
Printre-aromele din ramuri.

Ah! parfumul de femeie
Nimbul razelor vieței!
Ah! balsamul tinereței,
Mai divin ca dînsul ce e?

Și ca somnul ce-î mai dulce,
Somn de visuri și iluzii
C'un surîs pe colțul buzi
Cînd vin fluturii să te culce?

Ce-î mai sfînt ca liniștirea
Unei calde respirații,
Ce'n ușoarele-î vibrații
Poartă 'ntreagă fericirea?

...
Ah! tăcere 'n jur să fie
Liniștire în grădina,
Iar sub bolta cea senină
Vîntul somnului s'adie!

... Mai departe trecători!...
Ea visează paradisuri
Și-î păcat un furt de visuri!
... Mai încet că doarme Lori!...

EUG. ȘTEFĂNESCU

Cuvinte din popor.

Vorba Iedeș.

Românul venit în contact cu popoarele năvălitoare, s'a adaptat lesne la moravurile și viața lor socială. Viu și impresionabil, românul s'a deprins cu traiul și chiar cu vorbele popoarelor ce a cutureerat pămîntul românesc.

Voiu încerca a face o dare de seamă despre unele cuvinte streine stratificate în limba română și voiu începe cu vorba Iedeș.

Vorba Iedeș, este întrebuintată în genere de

toți Români. La orientali, exista obiceiul și există și astăzi, ca două persoane să convină, ca să împartă un câștig sau o pierdere. Cel ce primea de la cel-lalt un obiect fără a pronunța cuvîntul *Iedeș*, adică *știu* — se înțelege în dialectul vorbitorilor — trebuia să plătească valoarea cuvenită. Români au adoptat acest cuvînt de sigur de la orientali. *Iedeșul* este și un exercițiu de memorie. Provocațiunea la acest exercițiu, se face de conmeseni, cînd le vine în mîna osul triumghiular ce formează pieptul unei paseri.

Osul apucat în mîni de doi inși se rupe în două și cu aceasta se face provocațiunea memoriei, *de a ține minte, de a nu uita*, pentru a nu perde *Iedeșul* convenit pe o sumă de bani, sau pe un obiect oare-care.

Obiceiul acesta exista și la Romani, însă cu totul sub altă formă și îngrădit de obligațiuni juridice. La ei era *sponsio* — o solemnă promisiune. In genere, *sponsio* se numia ori-ce stipulațiune sau promisiune.

In dreptul privat roman, *sponsio* nu era alt-ceva, de cît un *rămășag*, un *puriu* încheiat între două părți, așa că cel învins trebuia să plătească o sumă hotărîtă.

Așa dar, *sponsio*, la Romani, era încunjurat de formalități și obligațiuni, pe cînd *Iedeșul orientat*, era o formalitate simplă, lăsată demnității contractanților, cît privește executarea.

Români au uitat multe moravuri străbune căzute în desuetudine, din cauza amestecării altor moravuri străine cu ale lor, așa că dacă *sponsio* roman s'a păstrat și la Romani și a devenit prin uz o simplă formalitate, aceasta s'a putut întîmpla numai înainte de venirea în contact cu popoarele orientale, de la care dată însă, *Iedeșul orientat* probabil i-a luat locul. Acest cuvînt oriental s'a stratificat în limba romînă și a rămas ca o vorbă a poporului. Multe popoare orientale au călcat pămîntul românesc. Perșii cu Darius și Xerxe au străbătut pînă la Dunăre. Hunii, Avarii, Tătarii și la urmă Turcii. Ocaziunea aceasta a înlesnit mijloacele, de a-și apropria Români unele din moravurile asiatice și unele din vorbele și sunetele ce le caracterizează.

Iedeșul își are origina în persanul *ladest* = am știință, și acesta format din persanul *iad* = reminiscență și din persanul *dașten* = aduc-aminte; împreună *iaddașten* = aduc aminte, prövoc suvenire în memorie.

Prin uz *Iedeșul* a ajuns la Romani un simplu rămășag sau pariù ce obligă pe conveniți a-și exercita memoria spre a nu fi învinși, și învinsul dacă ține la onestitate, își plătește gajul.

C. I. V. SEVERIN.

TRISTIA

*Avînt pierdut în stinsele vibrări,
Elan sublim, fior de coarde...
Ah, arde inima mea, arde
De cîntece și sărutări!..*

*Cîntați artiști durerea și iubirea.
Striviți arcușu-n glasul de vioară...
Refrenul lor să-nđușe amintirea
Superbilor ochi, visători!..*

DUMITRU TIMIRAS.

LIANEI..

*In serile tirzii cînd dorul îmi pare-un chin de veghie
Te-am legănat, Liano sfîntă, pe valul lăcrărilor mele,
Și te-am cîntat în slăvi albastre, fi-am plins de dulcea nos-
[talgie
Ca un pierdut în ghețuri albe, după un stol de rîndunele...]*

*Șiraguri scumpe de ghirlande fi-am pus pe fruntea ta se-
[nină
Și'n văru-ți negru bobî de rouă lucind în cupete de crini;
Te văd sub nimburi de lumină, cum chipul drag și se închină
Cînd capu-ți cade grei în palme și 'n triste reverii suspînd...]*

*Priviri fulgerătoare din ochi-ți aiuriți; — mă 'nbată
Melancolia feții tale în raza calmului amurg; —
Plutesc în visul tinereții cînd de-un gînd infrigurată
Tresări în spasmi de iubire... și 'n sînge arome calde-ți
[curg...]*

.....
*Și te-am iubit. Am plins de dragul astei iubiri în mine-as-
[cunse]*

*E dulce plînsul de iubire, dar amintirile-i tirzii
Își umplu inima de jale: cînd toamna vieții e pătrunsă
De raze aprinse, se 'nșoară și-și plînge timpii aurii...]*

*Rămîn departe 'n calea vieții și-o să visez pînă la moarte
Cuprins de-acleași sfînte doruri de-a te întîlni pe cîi pustii,
Și gînduri vecinice curate, în lumi de visuri să mă poarte...--
Ne-om stînge 'n racle de morminte... și te-am iubit fără să
[știi!]*

1899, Valea-Ratei

ALEXANDRU ZAMFIRESCU.

PRIMA FABRICĂ
DE VAR HIDRAULIC
CIMENT PORTLAND

Marca CERBUL

VAR ALB GRAS ȘI GYPS (Ipsos)
DIN FABRICELE

BASILIO ALDASORO

COMARNIC (Prahova)

Pentru comande sau orice informații a
se adresa la Representantul general

PAUL SCHUELE

BUCUREȘTI, STR. LIPSCANI 94

În curtea Băncii României

Marele magazin de albituri

KORAUS & SOCACIU

„La *Aphrodita*“

34, CALEA VICTORIEI, 34

(vis-à-vis de Magazin Universal)

Bogat asortiment de Pînzărie, Lingerie pentru
dame și bărbați. Specialitate de trusouri de ma-
riage, Plapăme de atlas cu și fără monogramă

Prețuri moderate

CASA DE INCREDERE

B. D. ZISMAN

BUCUREȘTI

44, CALEA VICTORIEI, 44

Vis-à-vis de Squarul Sărindar

MAGASIN SPECIAL

DE

VELOCIPEDE-ARME

ȘI

MUNIȚIUNI

Cel mai mare deposit de: **Biciclete**

Clement
Cleveland
With Wort, cu

ACCESORII:

Lămpi
Clopote
Goarne
Ciclotometre
Chei
Pedale
Șei etc. etc.

Doctorul C. ANGELESCU

Intorcându-se din străinătate și-a reluat
consultațiile de la ora 2—4 p. m. în

Strada Sălciilor, No. 4 bis.

E. WOLFF

Studii pregătitoare și executarea întreprinderilor de orice fel

București, Str. Sf. Dumitru, 3

CEL MAI MARE DEPOSIT

DE

TOATE ARTICOLELE TECNICE

Tuburi de fontă, de fer, de plumb, de cauciuc și de cânepă pentru vin, apă, etc. Pompe pentru vin, apă și petrol. Robinete pentru apă și abur, articole de cauciuc, și de amiantă. Armături pentru cazane de abur și locomobile. Curele de piele și „balata“, macarale și vîrteje. Mașini și unelte de orice fel.

Table de fer negre, plumbuite și galvanizate, table de zinc, oțel englezesc și Bessemer.

ATELIER PENTRU REPARAȚUNI DE MAȘINI

Fabrică de balamale de fer și de alamă, șarniere broaște, mânere, clopote, sfeșnice, etc.

Construcțiuni de fer, rezervoare de petrol, spirt, cazane, etc.

Secțiunile pentru articole de precizie: părți de muniții de război.

NUMĂRUL LUCRĂTORILOR 150—200

MAREA FABRICA ROMÂNĂ DE BERE

E. LUTHER

SOSEAUA BASARAB ȘI STRADA ROSETTI

BUCUREȘTI

Proprietatea D-nei SOFIA BRAGADIRU

Prima furnisora a Curții Regale

Recomandăm tuturor Escelenta Bere din această
veche și reputată fabrică

NEINTRECUTĂ BERE DE PILSNER, DE MARTIE ȘI BAVAREZĂ

EN GROS ȘI EN DETAIL

Atît în butoaie cît și în sticle.

Comenzile făcute prin poștă sau telefon se
execută imediat prin trimeterea la domiciliu.

GRĂDINĂ DE VARĂ, SALON DE IARNĂ

SPLENDID DECORATE

ȘI ILUMINATE CU ELECTRICITATE, DIN PROPRIA-I UZINĂ.

DELICIOASE MANCARI RECI

MUSICA MILITARA ESECUTA ARIELE CELE MAI PLACUTE

Asemenea staū la dispoziția publicului bi-
liardele și jocul de șopieci.

SERVICIUL PROMPT

PRETURILE MODERATE

Comunicația tramvayului pînă la poarta
Eliseului.